

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-
u. 8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Rovás.

(T.) Az egész országban nem esik az eső. Ez már nem is szárazság, hanem aszály. Nem lesz kenyérünk. Az Uristen megverte ebben az esztendőben a magyar népet.

Szomorú képet látunk mindenütt. A földmivelő keres ugyszólván az egész országra és most még az ő szájából is kiesik a kenyér.

Ezen szomorú állapottal ellentétben ott találjuk az ország minden rendű és rangú köztisztviselőinek és nem köztisztviselőinek mozgalmát, a kik mind arra törekzenek, hogy nagyobb fizetést kapjanak.

Nagyobb fizetést. — de honnan? — mikor az ország már eddigi terheit sem bírja meg. — Másrésztől azonban azt sem lehet tagadni, hogy ezeknek a fizetésfelemelést követelő mozgalmaknak is meg van a maga létjogosultságuk. A hivatalnok osztály a mostani csekély fizetéssel tényleg nem tud megélni, tényleg nem tudja családját tisztességesen eltartani a mostani társadalmi viszonyok mellett. A „mostani társadalmi viszonyok mellet,“ — álljunk meg itt egy kicsit, mert éppen itt találjuk meg a baj igazi okát.

A mi társadalmunk fényűző és mutatni vágyó. A mi társadalmunk ráoktrolyálja minden egyes tagjára, hogy anyagi erején felül mutasson.

A 800—1000 frtos hivatalnok feleségének selyemruhába kell járni, mert különben barátnői megszólnák, a délutáni összejöveteleken 10—15 frtos uzonnakat kell kiállítani vagy teljesen visszavonulni a társaságtól, mert különben lenéznek. A hiúság pedig a legnagyobb hatalom. Mit, hogy engem lenézzenek. — inkább selyemruhát veszek, inkább fejedelmi uzonnakat adok, még akkor is, ha a takarékpénztárban nem tudom az adósságom kamatait fizetni.

Nem az egyes ember itt a hibás, de az egész társadalom. Hiába, társadalomban élünk és nem vonhatjuk ki magunkat annak szabályai és követelményei alól.

Éppen azért, mert a társadalom hibája, nem is segíthet rajta egyes ember, csak az egész társadalom. Nagyon szép szerep jutna itt az asszonyoknak. Nekik kellene összebeszélni és mintegy divatba hozni az egyszerűséget. Hiszen olyan sok bolond, ostoba divat van, a mit mégis kö-

vetnek, miért ne lehetne egyszer egy okos divatot is uralomra juttatni.

A már régóta létező, de eddig magáról életelt nem adó ügyvédi kör a múlt napokban a takarékpénztár tanácstermében ülést tartott, a melyen sok derék és örvendetes határozatot hoztak. Az ügyvédek szempontjából természetesen a legfontosabb maga az a tény, hogy az ügyvédi kör ezután rendszeresen fog működni és — bocsánat a rossz vicczért, — nem csak halálesetre feltámadó egyesület lesz, vagyis egy olyan erőssége lesz az ügyvédi karnak, a mely úgy az egészséget, mint annak egyes tagjait megvédeni lesz képes a kívülről jövő támadások ellen, a mellett, hogy az ügyvédi tisztesség fenntartásán is sikerrel fog működni.

Társadalmi szempontból azonban bennünket főleg az érdekel, hogy elhatározták, miszerint ezentul minden hónap első szombatján összejöveteleket tartanak, a mely összejöveteleken egy barátságos vacsora keretében a jogi tudományok körébe vágó vagy pedig az ügyvédi kart érdeklő társadalmi kérdések megvitatásával fognak foglalkozni.

Ezen összejövetelek kiinduló pontját képezik egy jogász-egylet megalakításának. Ennek a jogász egyletnek pedig már nagy szerepe lesz aluszékony társadalmi életünk felelevenítésével.

Csak azután ez is ne maradjon olyan irott malaszt, mint sok más életrevaló intézmény, mely már félig-meddig megalakult, azután megint visszavert a csendes nyugvás stádiumba, mint például most legközelebb is a — de nem szölok semmit, nehogy megharagudjanak érte, hiszen nem akarok én senkit sem bántani, csak egy kicsit több életrevalóság és frissesség nem igen ártana.

A város nagy kölcsönével kapcsolatban sok szó esik most a város pénzügyeiről. Sokszor, nagyon sokszor kimutattuk már, hogy a kölcsönre szükség van, de azért a pótdó felemelésének rémétől mégis irtóznak.

Vajjon, nem lehetne-e ezen segíteni?

Nem merjük egész határozottsággal rávágni, hogy „igen“, de egy eszme mindenesetre komoly megfontolásra méltó. A városnak földbirtokaiból

— Edes bizony, édes.

Hát persze, hogy a gonosz esont Kozsibrovsky oda is elvetődik és egy mogorót áruló menyecskevel kezd legyeskedni, aki szívesen csattant elmés szóra, még ha egy kicsit csiklandós is, maga módja szerint még csiklandósabbat, de a mellett nem felejtí az üzletet sem.

— Ej no, de csintalan szája van az urnak — legalább már vegyen a mogorómból!

Kozsibrovsky meg is vesz egy kézi kassal vagy nyolecz tiz itezényit, de mi az ördögöt tegyen most már vele? Egy pereczig zavarban van. Hanem a gondviselés az csak mindig segít neki a perhabajder csinjeiben.

Ahol lép ki ni kapujából nagytekintetű Hiléczy Sámuel uram. Az ásványtan tudós profeszora, hosszú, burnótszín kaputrokkjában, bozontos, elhanyagolt üstökével és egyenesen a piacznak tart. Noha legényember még görnyedten, totyakosan szedegeti kiaszott lábait, amelyeket sobase dreszirozott táncmester, mert egész élete az ásványvilág buvárlatában telt el s különben sem nézi sokra ezenkívül a világot. Olyan az előtte, mint egy lábbal felrugott hangya-zombék. A rugást a tudomány adja. A sürgő-nyűgő hangyák, a szamarak ellenben azt hiszik, hogy valami általuk megállapított czéltől jönnek-mennek. Pedig mennek, mert lökést kapott a dombjuk.

De ha nagytekintetű Hiléczy profeszor ur nem vet ügyet a mozgó-rajzó hangyákra, ő tudósságát azok ugyan-csak megnézik, mert meglehetősen furcsa alak. Éppen az átellenes ablakból is a két Majornoky kisasszony nevetgél (gyönyörű két szöke fejecske egymás mellett), egymásnak mutogatva valami különösét a tudós ur alakján vagy öltözetjén. Érdekes volna tudni, hogy mit beszélnek, — de végre is lehetetlen. Az ördög tudná azt, hogy ilyen két pajkos fejecskeben mennyi csintalanság élber.

Elég egy pillantás az utcza öblébe Kozsibrovskinak.

vajmi kevés jövedelme van, — úgy tudjuk, hogy az erdőgazdaságára rá is fizet. Nem lehetne a földbirtoknak eladásával kedvezőbbé tenni a város gazdasági helyzetét.

Olyan fontos ez a théma, hogy nem is igen lehet vele röviden foglalkozni. Sem ellene, sem mellette nem foglalunk állást, de mindenesetre a város vezéregyéneinek figyelmébe ajánljuk a vele való foglalkozást.

Az az egy bizonyos, hogy a város önmagának nem fizet pótdót és így, ha egy harmadik személy lesz a tulajdonos, az nevezetes összeggel fogja gyarapítani a városi pénztárt.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 14-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tagok eleinte gyéren jelentkeztek, de aztán a vége felé annál nagyobb lett az érdeklődés.

A tisztviselőkn kívül jelen voltak: Baksay István, Bodor István, Baksay József, Csapó János idb., dr. Baksay Dezső, dr. Cziner Miksa, Barányi Gusztáv, Geduly Géza, Ethey Frigyes, Grószinger Miksa, Holländer Lajos, Koreny Pál, dr. Kármán Aladár, Lukács Géza, Léay István, Molnár József, Reinitz Zsigmond, Rónay Gyula, Samarjay János, Süteő István idb., Szomolnokny Antal, Soós Gyula, Soós Ferencz építész, Szabó József nyug. pénzt., Szabó József mészáros, Széplaky Lajos, Tomaj Alajos, Torkóly József, Varga Lajos, Varga István, dr. Veres Samu, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István.

A közgyűlés tudomásul vette a kir. tanfelügyelőnek a polgári leányiskola államivá nyilvánítására vonatkozó átiratát, majd tudomásul vette a számvizsgáló bizottságnak a közpénztár 1903-ik évi számadása megvizsgálásáról beadott jelentését. A számadások az ellenőrző napló számadásaival teljesen egyeznek s a közgyűlés a számtanácsosnak és pénztárnoknak buzgó és dieséretes működéséért elismerést szavazott. A gazdasági számadások vitelére új napló készítését is kötelezővé mondták ki s elismeréssel méltatta a közgyűlés a számvizsgáló-bizottság lelkiismeretes és pontos munkálkodását s részükre a szokásos csekély 30—30 korona tiszteletdíjat megszavazta.

A számadásokból kitűnik, hogy az előző évi 5000 korona maradvánnyal együtt 1903 évi 21487 kor. 73 fillér fölösleg maradt. Institorisz Endre felszólalt, hogy ez összeg az új költségvetésbe maradványként vétessék be s ennek bevonásával maradó összeg után vettessék ki a községi pótdó.

A polgármester és Molnár József felszólalása után e kérdésben a közgyűlés nem határozott, hanem megvárja az erre vonatkozó tanácsi előterjesztést.

A városi szegények intézetének 1903 évi számadá-

Látja Hiléczyt és látja szép rokonait, a Majornoky kisasszonyokat, héja tekintettel. Ő mindent észrevesz. Hopp! megvan! tudom már, mit tegyek a mogorókkal.

S alig hogy áthalad mellette a tudós professzor, szemtévleges szeméit a földre szegezve, hiszen a földben vannak az összes titkok, hirtelen odaint egy ácsorgó suhanczot:

— Gyere ide, fickó, tudod-e, hol laknak a Majornoky kisasszonyok?

— Nem tudom.

— Amott néznek ki az emeleti ablakból. Az a két szép leány. Tudod-e már?

— Nem vagyok vak.

— Fogd ezt a kosarat, vidd el nekik, megértetted?

— Nem vagyok siket.

— És mond meg, hogy Hiléczy professzor ur küldi.

Meg tudod mondani?

— Nem vagyok kuka.

— Hát miképp mondod?

— Hogy Hiléczy professzor ur küldi.

— Nagyon helyes; itt van ez a fényes kéthatosos, ha jól elvégezted és visszajössz, még egy ilyen kapsz tőlem.

— A gyerkőcz visszajött tiz percz mulva.

— No mit mondtak?

— Nagyon nevettek.

Már talán régen el is felejtette Kozsibrovsky az ő csinvtét, midőn egy nap felolvasás volt Budapesten az akadémiában, amit a tudós Hiléczy Sámuel tartott (mert Hiléczy l. tagja az akadémiának): „A kövek alakja az özönvíz előtt“. Ez volt a „kiváló fontosságú“ értekezés tárgya: Hogy milyenek voltak a kövek az özönvíz előtt, habár ott voltam és gróf Kozsibrovsky t. képviselőtársam mellett ültem a hallgatóság közt, még sem tudtam már elmondani, de azt hiszem, hogy akkorában nem lehetek

TÁRCZA.

Mi szép . . .

Mi szép az élet annak, óh, mi szép!
A ki virágokról virágra lép.
De aki útján csak tövist talál,
Óh, annak százszor édesb a halál! P.

Kozsibrovsky tréfája.*)

Irta: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

A „Ne okoskodj Pista“ című elbeszélést irván, amelyben gróf Kozsibrovsky, a nagy tréfacsináló és felültető szerepel, az elbeszélésem keretébe nem volt bevethető egyik legjobb csinje, mert hátráltatta volna a cselekvény gyorsabb menetét. De ha már benne vagyok, bizony nem sajnálom külön feltálni.

A dolog Rimaszombatban játszik. A nagy piacot kell elképzelni szép őszi napon; garmadával állnak a csümölcsök a gyékény-sátrak alatt, ott ülnek a piros-pozsgás tiszolci asszonyok a mogoróiknál, diós zsákjaiknál, a csinos zeheri menyecskek az alma-rakásokon, s ha megáll előttük a vevő megkérdezzé: „Édes-e az alma édes?“ dévaj mosolygással felelgetik vissza:

*) A „Budapesti Ujságírók Egyesülete“ segélyalapja javára egy Almanachot ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmelletek lesznek a műben.

Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku díszmű lesz és potom 5 frtba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja“ kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII. Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Mikszáth Kálmán jelen cikkét, melyet az Almanach számára írt.

sát a közgyűlés tudomásul vette. A bevétel és kiadás 3517 korona 30 fillér volt. Az intézet összes ingó és ingatlan vagyona 44475 korona 44 fillér.

A „Gizella” kisdudóvó intézet múlt évi számadása szerint 1682 korona 86 fillér volt a bevétel s ugyanannyi a kiadás; a vagyon nem gyarapodott. Ezt is tudomásul vette a közgyűlés.

A következő fontos tárgy a 400000 koronás kölcsön ügye lett volna. azonban ez levételt a napirendről, amennyiben időközben az eddigieknél kedvezőbb ajánlat is tétetett, s így a kölcsönügylet a legközelebbi gyűlésen kerül döntés alá.

Sztanko Juliannának a szegények intézetébe való ingyenes felvételét a tanács javaslatára kimondották annyival inkább, mert a közigazgatási bíróság, mely elé ez illetékességi ügyet feleltette a város, a születési helyet: városunkat mondotta ki a gondoskodásra kötelezettnek.

Az iskolai alapvagyon végleges felhasználása tárgyában való határozathozatal céljából 30 napra kintették az új közgyűlési határnapot. Az alapvagyonot ugyanis az új iskola építésére akarja a város felhasználni. A ministerium az összes iskolai alapvagyon együttes kezelésére kötelezte a várost, s így bizonyára nem lesz akadály annak, hogy ez egészben felhasználtsék. Igen figyelemre méltó volt *Zachar Gusztávnak* és *Törköly Józsefnek* e tárgynál tett felszólalása. Előbbi ugyanis azt állítja, hogy a város képviselőtestülete az alapvagyon egyesítésekor kimondta, hogy az ipariskola vagyonát elkölteni nem szabad, s már akkor gondoltak arra, hogy az ipariskola fejlesztésére: a dologi kiadások s különösen a rajztanítás és felszerelések költségeinek fedezésére fog fordítani a vagyon s ő kéri is az alapvagyonnak e célra fordítását. *Törköly* pedig azt hangsúlyozza, hogy a ministerium nem is engedi meg csupán az elemi és polgári iskola alapvagyonának felhasználását, az ipariskola vagyonához nyulni nem szabad. Az erre vonatkozó iratok előfognak kerestetni s a közgyűlésen bemutatattani.

A földmives iskolánál lévő két városi alapítványi hely betöltésére vonatkozólag a tanács megismerteti a képviselőtestülettel az előzményeket, melyekből kiténik, hogy a földmives iskolánál 1883 ban a bérszerződés alkalmával kikötötték, hogy a város három 150—150 forinttal dotált alapítványi hely betöltésére jogosult és arra rimaszombati polgárok gyermekeit választhatja; ha azonban pályázó nem volna, másokkal is betölthető a hely. Ez a megállapodás 10 évre szült s 1893 óta az alapítványi helyeket idegenek élvezik, holott az akkori megállapodás megújítva nem lett. Most — miután ez a város állandó terhe volt — azt javasolja a tanács, hogy a három alapítványi hely újból ajánltassék fel, de olyképp, hogy amennyiben itteni jelölt nem akadna a helyekre, úgy azok betöltetlenül hagyassanak. — A mostani két alapítványi helyre a pályázat kiíratik, s szeptember hó 15-ig az igazgatóság értesítendő a pályázat eredményéről. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A behajthatatlan szemétfuvarozási költségekből elhalálozás, elköltözés és teljes vagyontalanság címén az 1903-ik évről 152 korona 80 fillér törlesztés kimondották.

A pénzügyigazgatási épület pinceszének bérbeadására hirdetett árverés eredménye az volt, hogy *Lojko Lajos* (I. sz. pincesz.) 80, *Laicht Dávid* (II. sz.) 100, *Haas Salamon* (III. sz.) 40, *Makovics Lajos* (IV. sz.) 40, *Lefkovic Ferencz* (V. sz.) 44 korona bért ígért. Ezekkel a szerződést a város megkötötte.

Tudomásul vette ezután a közgyűlés, hogy *Kohut Lajos* városi számvevőt, ki a mértékhitelítési vizsgát sikerrel letette, az alispán kinevezte mértékhitelítőt, s részére a vizsga alkalmából felmerült költségeket 120 koronát a közgyűlés utalványozta.

Végül tárgyalásra került a főgimnázium igazgatóválasztmányának a képviselőtestülethez intézett beadványa, mellyel a régi gimnáziumi épületet a városnak megvételre ajánlják. A épületért 40000 koronát ígérték, s ennyiért inkább a városnak adják leányiskola céljaira való felhasználásra.

A tanács megköszönve az igazgató választmány figyelmét, azt javasolja, hogy a közgyűlés térjen napirendre az ajánlat felett, mert a kérdésben jogérvényes határozat lévén, az ura tárgyalásra fel nem vehető.

Hosszu s itt-ott szenvedélyes bangu vitát provokált a kérdés. *Samarjay János* alkalmasnak tartja az épületet a leányiskola céljaira s kéri az eszme alapos megvitatását s figyelembe veendőnek tartja, hogy az új építkezés és a nagy kölcsön óriási terheket ró a városra, s

oly ezudar kemények, mint most, mert a tudós kollegák a felolvasó körül elég kényelmesen aludtak rajtuk, azonban a felolvasás után felébredtek és a vidékről jött tudós tisztelőre egy kis vacsorát hevenyésztek az István vendéglőben és noha már éjfél volt, sehogyse volt kedvük aludni. Beszélgetés közben egyszerre csak Rimaszombatra fordult a figyelem. A tudós fiatal ember (mert negyven éves még a professzor ur) szokatlanul derült volt ezen az estén, dicsérte a városka levegőjét, az ivóvizet.

Kozsibrovskzi közbeszölt:

— Azonfelül igen jó lakásod van, kedves öregem, fölséges kilátással.

— Nem valami különös a kilátás, mindössze egy kopasz domb s még távolabb a szőlők, amelyekben már a philoxera gazdálkodik.

— Oh, te titkolódzál, kedves öreg. Én a vis a vis-kat értem, a két szép Majornoky kisasszonyt átellenben.

A professzornak elborult a homloka. Egy fájdalmas vonás tette sovány barázdás arcát még szomorubbá.

— Oh, azokat a szegény leányokat érted? Szivemből sajnálom. Megőrültek.

Most Kozsibrovskzin volt a sor megijedni.

— Ne beszélj! Az nem lehet! Engem nem értesítettek semmiről. A legkedvesebb unokahugocskáim.

— Már pedig azok megőrültek.

— Megfoghatatlan! — kiáltott fel Kozsibrovskzi. — Mind a ketten? — Mind a ketten — mondá a tudós rendületlen meggyőződéssel.

Kozsibrovskzi, az a léha, vigi fráter, belesápadt a rémületes hirbe, annál is inkább, mert eszébe jutott, hogy nagyatyjok, Majornoky Gedeon is Döblingben halt meg. Az unokákra szokott visszatérni az efféle.

Éltolta a boros poharat magától, kialudt a havanna s szájában, izgatottan odahuzta a széket Hiléczyhez.

ha kisebb teherrel keresztül vihető az iskola kérdésének megoldása, ne szalaszszák el az alkalmat.

Lukács Géza az előzményekkel részletesen foglalkozik s beigazolja, hogy a leányiskola kérdésének sikeres megoldására csakis a már megállapított expediens alkalmas. A régi épület megvételre — tekintetbe véve azt, hogy a város ugyanis szabadulni akar a sok meglévő és alig jövedelmező épülettől — csak teherszaporítás volna.

Dr. Zehery István hozzájárul a Samarjay indítványához, paedagogiai és higienikus szempontból helyteleníti és igen szerencsétlen gondolatnak tartja a leányiskola kihelyezését a vásártér mellé, két korema közé. Azt hiszi, hogy a régi főgimnáziumi épület a lépcsőház átalakítása által alkalmassá tehető volna a leányiskola céljaira; 20000 forintba kerül az épület, az építkezés 14000 forintnál többre nem jöjjön s így jóval kevesebb befektetés válnék szükségessé s a polgári és elemi leányiskola növendékeinek oktatására alkalmas helyiségek lennének. A főgimnázium igazgatóválasztmányának megkeresését melegen ajánlja a közgyűlés figyelmébe.

Molnár József szerint a város érdeke lévén az első, a kiküldött bizottság — mielőtt jelentését megtette volna, alaposan tárgyalta a leányiskola elhelyezésének ügyét s orvosok és tanfőfiak meghallgatása után nem talált más megoldást, mint a melyet proponált, s a melyet a város képviselőtestülete végérvényes határozattal el is fogadott. Ajánlja az érdeklődőknek, hogy az előző aktákba tekintsenek bele, látni fogják, milyen körültekintő és minden legkisebb körülményre kiterjeszkedő munkálatot végeztek. Ezt a megvásárolt telket találták a legalkalmasabbnak, a régi gimnáziumi épület ellen szólt minden. Az ügy tárgyalásra való újrafelvételét ellenzi.

A Zehery dr. felvilágosító szavai után *Baksay István* szólalt fel, az igazgatóválasztmány beadványát helyeselve és annak tárgyalását ajánlva. Szerinte a város nagy terhet vesz a nyakába s mint eddig minden ilyen eserenél vagy vételnél, most is a rövidebbet fogja huzni. A gymnasiumi épületet ajánlja, mert az egészséges, tágas, szép nagy tanteremmel bíró épület, s nem tartja szükségessé, hogy a meztlábás, rongyos ruháskába bujt gyermekek a diszes palotába járjanak tanulni.

Bodor István egyik javaslatához sem járul, hanem igen okosan megteszi a következő indítványt, melyet tárgyalni se kell most, hanem egy bizottságot kell kiküldeni a megbeszélésre. Azt indítványozza, hogy bocsássá áruba a kaszinó épületet a város, s vegye meg a régi gymnasiumot ipariskola, kereskedő tanulók kurzusa és muzeum részére. *Lukács Géza* ismételt felszólalt, s *Baksay Dezső* kérdést intézett, hogy fog-e szaporodni a pótdadó az új építkezés mellett, majd *Zachar Gusztáv* elismeri az igazgatóválasztmány nemes intencióját, de a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek.

Baksay István és *Samarjay János* újabb felszólalása után a polgármester szolgált felvilágosítással és szavazás után nagy többséggel kimondotta a közgyűlés, hogy leányiskola céljaira a gymnasium épületét nem veszik át, hanem elfogadták *Bodor István* közvetítő indítványát s azt egy bizottsághoz teszik át, melynek az előljáróságok kívül tagjai: *Lukács Géza*, dr. *Cziner Miksa*, dr. *Baksay Dezső*, *Szabó József* nyug. pénzt., *Geduly Géza* és *Varga Lajos*.

A határozat ellen *Samarjay János* fellebezést jelentett be.

Az állami gyermekmenhely céljaira megveendő ingatlan ügyében nem határozhattak, mert a képviselők nem voltak jelen kellő számban.

A közgyűlés d. u. 5 óra tájban ért véget.

Alispáni jelentés.

A folyó hó 13-án megtartott közigazgatási bizottsági gyűlés előtt *Bornemisza László* alispán a következő tartalmas jelentés keretében ismertette vármegyénk közigazgatásának május havi állapotát:

Tekintetes vármegyei közigazgatási bizottság!

A vármegyei közigazgatás május havi állapotáról van szerencsém rendszerinti tisztí jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni.

A múlt hó folyama alatt oly esemény, mely a vármegyei közigazgatást rendes menetében megzavarta vagy epen akadályozta volna, elő nem fordult. A vármegyei tisztviselők hivatalbeli kötelezettségüknek általában meg-

— És hát mit tudsz kérlek a részletekről? Milyen körülmények közt történt? Mi mégis a rögeszmédjük?

Hiléczy csodálkozó szemeket meresztett Kozsibrovskyra.

— Hát hogy tudnám én ezt? Ertek én az ilyenekhez? Törődöm én az ilyenekkel?

— Tudom, hogy csak kövekkel foglalkozol, de csak mégis hallanod kellett...

— Én sohasem szoktam hallani semmit, — szölt a professzor önértzetesen. Én vagy tudok valamit, vagy nem tudok. Hallomás után nem beszélek.

— De már engedj meg, édes barátom, ha nekem elmondod a hugocskáimról ezt a szomorú dolgot, mégis csak...

— Mondom már, hogy semmit se hallottam.

— Teringettél, akkor hát honnan tudod?

A professzor uron valami zavar féle látszott, restelte elmondani, a mi következik, habozott egy perczig, hogy az illusztris társaság kisserűnek fogja találni az ilyen köznapit hitványaságot, végre azonban mégis a közlésre határozta magát.

Hát kérlek úgy volt az, vagy három hónap előtt, azt hiszem még ősszel, behozta egy este szakácsnóm a vaesorámat és így szölt:

„Ma mikor kint jártam busért a mészárszékből, a Majornoky kisasszonyokkal találkoztam.”

Szakácsnóm szeret fecsegni, mint minden hosszú hajú állat: hagyta magát, hogy elvégezze azon bizonyos perczű mozgásokat, melyekre a nyelvének naponként szüksége van.

„Azt üzenték általam a nagytiszteletű urnak” — folytató.

Csodálkozva emeltem fel a szememet:

„Nekem üzentek?”

„Igen a nagytiszteletű urnak.”

felelték s a vármegyei közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvényszerinti elintézésben részesítették.

A folyó 1904 évre törvény által megajánlott újonczok kiállítására végett tartandó sorozás, a megállapított tervezet szerint május hó 24 én kezdetett meg a rimaszombati r. t. városi sorozó járásban, s eddig befejezve lett a rimaszombati, rimaszécsi, tornallyai szolgabírói és nagyrőcezi r. t. városi sorozó járásokban s jelenleg a nagyrőcezi szolgabírói járásban van folyamatban s folyó hó 28 án fog befejezteni a garamvolgyi szolgabírói sorozó járásban.

A sorozás minden járásban eddig teljes rendben folyt le s különösen is felemlítésre méltó esemény elő nem fordult.

A beruházási törvény által, közutak építésére fordítandó nagyobb összegű országos javadalmazásból, uti-alapunk rendes jövedelméből, a közlekedés kívánalmának megfelelőleg fenn nem tartható és hosszú évek során ki sem építhető törvényhatósági utvonalaik kiépítésére — vármegyénknek aránylagosan leendő részesítése érdekében, a m. kir. kereskedelmi ministeriumban — főispán ur ő méltóságával egyetértőleg s az államépítészeti hivatal főnökének közreműködésével az előleges lépéseket megtettük.

E tekintetben a m. kir. kereskedelemügyi ministeriumhoz bemutatandó részletes javaslatunkat, már a legközelebbi július hóban tartandó közgyűlésnek tárgyalás végett elő fogom terjeszteni.

Az építés alatt álló ajnácskő-füleki törvényhatósági ut kiépítésének — és a Borsodvármegye által a törvényhatósági utak sorába felvett putnok-vezető vicinális vonal — vármegyénk területére eső s a Sajó-hídtől Putnok város határában ezen törvényhatósági közutat, a putnok-breznóbányai törvényhatósági uttal összekötő részének, még ez évben leendő kiépítésére szükséges 20000 korona összegnek rendkívüli államsegélyképpen leendő folyóvá tétele érdekében, a m. kir. kereskedelemügyi ministeriumhoz kérelmet intéztem s ezen utóbbi utszakasznak szükségképpen törvényhatósági közutaink sorába leendő felvételére nézve legközelebbi közgyűlésünknek javaslatomat elő fogom terjeszteni.

Sürgős szükségét képez ezen két utszakas kiépítése, mert a szomszédos Nógrád- és Borsodvármegye ezen két utat már kiépítette s csak is vármegyénk területén levő csekély, összesen alig 4 kilométer kiépítetlen része ezen két utnak szolgál akadályul, a megnyitott szomszédos vármegyei nagyobb mérvű közlekedési forgalomnak.

Méltó aggodalommal kell jelentésem során megemlékeznem válságos gazdasági helyzetünkről. — A tartós szárazság még kora tavasszal őszi vetéseinknek legjobb termésrel biztató reményeinket megsemmisítette.

A folytonos szárazság következtében őszi vetéseink nem bokrosodhattak s most már megsárgulva állanak — sok helyen rozsdá mutatkozik. A tavasziak vármegyénk nagy részében annyira megromlottak, hogy kedvező időjárás mellett sem bíztatnak közép eredménnyel sem. A kapás ültetvények hiányosan keltek, sok helyen megkapálhatók sem voltak. A lóherések csak közép a rétek általában még azon alóli termést hoztak. A mesterséges takarmányfélék eső hiánya miatt nem növekedhettek.

Ha a legközelebbi napokban általánosan jótékony eső be nem következik — úgy kivételével vármegyénk azon szerencsésebb egyes helyeinek — hol a pástás esőkből több jutott, s hol a talajviszonyok kedvezőbbben elviselik a szárazságot is, bizony vármegyénk nagyobb részében igen válságos és nehéz jövőnek nézünk elébe.

Ezen súlyos közigazgatási helyzet — méltó aggodalommal a jövő iránt — már legközelebb szükségképpen kell, hogy komoly gondoskodásunknak tárgyát képezze.

Különbben a hasznos háziállatok egészségi állapota, a nagy legelőhiány mellett is — eltekintve, hogy a sertések között a sertésvész ismét nagyobb mérvben lépett fel s e miatt ez idő szerint 43 község áll zár alatt — még egyébként kedvezőnek mondható.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetési megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliteni sziveskedjenek.

Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

„De bisz én nem ismerem őket.”

„Mindegy, mégis üzentek.”

„És mit üzentek?”

„Azt üzenték, hogy ők nem mókusok.”

Nem mókusok? Hát mondtam én valaha, hogy ők mókusok? Hát miért üznenek énnekem ilyesmit? Egész éjjel ezen töprengtem. Nem mókusok! Hát persze, hogy nem mókusok. De miért kell épen én előttem megállapítani ezen kétségbevonhatatlan igazságot. Nem tudtam aludni azon éjjel. Annyira telizagott rejtelylességével ez üzenet. Soha életemben nem beszéltem ezen leányzókkal, sem másokkal ő felőlük. Hát mit jelenthet ez? Valamely olthatlan kíváncsiság hajszolt megoldani a talányt. Mert kell valami okának lenni, a miért üzentek. Kell, kell és azt az okot meg kell találnom. Másnap sem szabadulhattam a sphinx-szerű üzenettől, velem jött és bosszantott; elkísért a katedrara a diákjaim közé, a laboratóriumba a kövek közé és ezek a kövek rám vigyorogtak gunyosan, mintha ők is azt mondanák: „Nem vagyunk mókusok, nem vagyunk.” Hidd meg nekem Kozsibrovsky, hogy közel voltam már a megörüléshez — a mikor végre sikerült megállapítanom, hogy az egésznek igen egyszerű a nyitja, valóságos Kolumbusz tojása...

— Mi? kezdtek egyszerre négyen is.

— Az, hogy meg vannak örülve a leányok. Ez az egyetlen kielégítő magyarázat. Es ebbe belenyugodtam.

— Más indiciumaid nincsenek? — kérdé Kozsibrovskzi, édesden nevetve.

— Más indiciumok? — pattant fel a nagytiszteletű professzor ur. — Minek volna? Nem elég ez? Avagy magyarázd hát te meg, hogy miért üzentek volna jőzán ésszel, hogy ők nem mókusok.

Kozsibrovsky buta arcot vágott és vállalt:

— Hja, ha én azt tudhatnám.

Ev. ref. zsinat. Az ev. ref. egyház legfőbb törvényhozó hatósága a zsinat, folyó évi november 10-én ül össze. A zsinat tagjait a tiszánuneni ker. már megválasztotta s a megválasztottak közt találjuk Czinke István helybeli ev. ref. lelkészt is. Örömmel regisztráljuk ezt annyival inkább, mert ez a legnagyobb kitüntetések egyike, a mi kálvinista papot érhet.

Őfelsége vármegyénkről. A legutóbb megtartott udvari ebéden Őfelsége Putnok Mór országgyűlési képviselőtől a gömörmezei viszonyok iránt kérdezősködött. Nem ismerjük a beszélgetés részleteit, de mindenesetre örömmel kell kifejezni azon, hogy Őfelsége atyai szíve, ha csak néhány pillanatra is, vármegyénk felé fordul.

Kormányképviselő változás. A jövő héten megtartandó szóbeli érettségi vizsgálatokhoz kiküldött Rombauer Emil ez. főgazdát a kiküldetést nem fogadhatta el, mert a saját intézetében is ugyanez időre esnek az érettségi vizsgálatok. Helyette Berzeviczy miniszter Farbak István kir. főbányatanácsost, volt országgyűlési képviselőt s a selmecbányai ág. ev. lyceum nagyevű főfelügyelőjét bízta meg a képviselettel. A tanügyi, egyházi- és a közelet terén egyaránt nevezetes szerepet játszó főbányatanácsos a legutóbb Rimaszomban megtartott országos erdész bányász kongresszus alkalmával 3 napig időzött volt városunkban, a hol is előkelő megjelenésével és nyájas modorával vonta magára a közérdeklődést.

Sajtóhiba. Bornemisza László alispán királyi kihallgatásáról lapunk mult számában megemlékeztünk, de ezen közleményünkbe egy sajtóhiba esuszott, amelyben az alispán a vas korona renddel történt kitüntetésé alkalmából volt Őfelségénél köszönetet mondani. A király közszeretettel álló alispánunkat igen kegyesen fogadta.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter Madarassy László oldalaljai körjegyzőt anyakönyvezetővé nevezte ki.

Paedagogiai szaktanácskozás. Az 1904. évi június hó 17-én tartandó paedagogiai szaktanácskozásra a vallás- és közoktatásügyi miniszter meghívta Törköly József helybeli áll. elemi fiúiskolai igazgató tanitót is.

Vizsgálat. Koczourek Ferenc kassai állatorvoskerületi felügyelő folyó hó 11-12-ikén városunkban időzött s az állatorvosi hivatalban vizsgálatot tartott, mely után 13-án reggel elutazott.

Halálozás. Timkó Mihályt, a rimaszombati állami elemi leányiskola köztisztviselőben álló tanitóját nagy csapás érte. Áldott lelki felesége, született Kuzman Erzsébet f. hó 12-én hosszas és gyötrelmes betegség után elhunyt. Temetése f. hó 14-én délután ment végbe a résztvevők nagy száma mellett. A bánatos család mély fájdalomát a következő jelentésben közölte: „Timkó Mihály mint férj, Timkó László, Timkó Gyula és Margit mint gyermekei; — Kuzman Gusztáv; öz. Schmidt Károlyné gyermekeivel mint testvérei, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a hűséges hitves, szerető gondos anya és jó testvér Timkó Mihályt szül. Kuzman Erzsébet f. hó 12-én déli 12 órakor békésen viselt szenvedés és a szentségek felvétele után történt elhunyt. A drága halott temetése folyó hó 14-én délután 4 órakor lesz. Lelki üdvéért a szent miseáldozat másnap reggel fog a Mindenhatónak bemutatni Nyugodjék békében!”

A polgári olvasókör kebelében fennálló temetkezési egylet folyó hó 12-én Rábel Miklós elnöke alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az alapszabályokat revízió alá veszik, s a szervezetre vonatkozólag némi változásokat vesznek be az új alapszabályokba.

Apróságok öröme. A helybeli „Gizella” kisdudó-intézet növendékeinek folyó hó 12-én örömnapja volt. Az Isten is kedvezett a kicsinyeknek, kik délután 2 órakor rekkelő hőségben vonultak ki Nádassy Sarolta óvónő vezetésével a „Széchenyi-kertbe”. 3 óra tájban már sűrű sorokban érkeztek a mamák, papák, az érdeklődők apraja, nagyja tömegesen megszállotta a padokat, s a kisdudók vizsgálata és mulatsága imával, majd sikerült szavalattal vette kezdetét. A közönség el volt ragadtatva a kisdudok ügyességétől, a társasjátékok, dalok, tánc és szavalatok egészen lekötötték a figyelmet, s a jelen voltak nem győzték eléggé dicsérni azt a kedves és figyelmes bánásmódot, melyben a türelmes és hivatását igazi ambícióval betöltő óvónő a kisdudokat részesíti. Az eredményt nem kell külön kiemelni, mert a jelen volt nagyszámú közönségnek erről személyesen meggyőződnie nyílt alkalma, s azonfelül Druisner György tanfelügyelő a vizsga után kifejezte dicséretét és elismerését az óvónő előtt. A gyermekek esti fél 7-ig táncoltak, s azután a fiatalok a fedett helyiségben perdült táncra és 8 óra után a sikerült mulatság véget ért.

Évzáró vizsgálatok. A helybeli egyesült prot. főgimnáziumban tegnap délelőtt végződtek be az évzáró osztályvizsgálatok. A tanári kar délután tartotta meg osztályzó konferenciáját, melynek eredményéről lapunk zártáig természetesen már semmit sem tudhattunk meg. Az egyes vizsgálatok — mint örömmel halljuk — a tanuló ifjúság szép haladásáról és a tudásban fokozatos javulásáról tanuskodtak. Nagyon természetes azonban, hogy főleg az egyes osztályok túlnépessége miatt még mindig sok a gyenge s a tudományos pályákra nem való fiú.

Katonaság városunkban. Katonaság, de csak egy napra. F. hó 15-én reggel érkezett meg városunkba a krakkói tüzérezred 5 tisztjének vezetése alatt 105 legény. A csapat Krakkóból indult el és valami új szerkezetű ágyúkkal tart próbamenetet. Hozzánk Tiszolczról jöttek és egy napi pihenés után 16-án reggel távoztak el Losonezra, a honnan ismét tovább folytatják útjukat Balassa-Gyarmatra.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában megemlékeztünk azon elterjedt de téves hírről, hogy O. G. földbirtokos magát öngyilkossági szándékkal megsebezte. A mint értesülünk ez a hír teljesen valótlan, és légből kapott, a mennyiben itt nem öngyilkossági kísérletről van szó, hanem egy véletlen balesetről, a melynek külföldben sem volt semmitéle komoly következménye.

A „Polgári Olvasókör” nyári mulatsága a Széchenyi kertben f. hó 19-én tartják meg 1 korona belépti díj mellett. Kedvező idő esetén a mulatság bizonyára sikerülni fog. Ha az időjárás kedvezőtlen volna, akkor a mulatság f. hó 26-án fog megtartatni.

Közgyűlés. Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegylete f. hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor tartja a takarékpénztár tanácstermében évi rendes közgyűlését, melyen a választmány fog beszámolni az egyesületnek mult 1903—4. évi működéséről. A gyűlés igen népesnek ígérkezik.

Halálozások. Wohlmuth Adolfné szül. Thier Julia, Pitta Lipót helybeli építész anyosa f. hó 15-én 75 éves korában meghalt. Ma esütörtökön d. u. 5 órakor temetik.

Altdorffer István kassai királyi táblai bíró Kornél nevű kereskedelmi iskolát végzett fia mult kedden Kassán elhunyt. A tragikus véget ért fia — hír szerint — önkézzel vetett véget életének. A melyen sujtott család iránt városunkban őszinte részvét nyilvánul.

Taba Bálint helybeli törvényszéki hivataloszóga felesége f. hó 12-én 54 éves korában meghalt. 14-ikén temették el.

Ügygondnok kirendelés. A miskolci ügyvédi kamara a néhai Kishonthy Gyula ügyvédi irodája ügygondnokává dr. ifj. *Institutorisz* Endre helybeli ügyvédet rendelte ki.

A magántanulók vizsgálatai a helybeli egy. prot. főgimnáziumban holnap, pénteken reggel kezdődnek és szombaton végződnek.

A szolgálatra berendelt tartalékos vasutasok szabadságolása. A vasutas sztrájkjak tegnap már az utolsó nyomai is eltűntek. Ekkor becsátottak ugyanis szabadságra a királyi parancsra mozgósított tartalékos vasutasokat. A mozgósító parancs 8000 embert állított az államvasutak szolgálatába; hivatalnokokat, fűtőket, máházakat, kalauzókat, fékezőket és mozdonyvezetőket. A mozgósított vasutasok különb-n nem is jártak rosszul. A katonaság ugyanis teljes nagy gyakorlatnak veszi ezt az ötven napot, a melyet vasuti szolgálatban töltöttek. A honvédségnél minden közlegény harmincznyolcz és fél krajczárnyi zsoldot kapott, de a közös hadseregbeliek naponként negyvenkilenc és fél krajczárt kaptak, mert ott komolyan vették a mozgósítást s a rendes hadi zsoldot adták a berendelt tartalékosoknak, e mellett azonban természetesen az államvasutaktól is megkapták egész illetményüket.

Ajánlközás. Paal Gyula, helybeli állami iskolánk ügyes és szakképzett régi tanítója, ki szépirodalmi munkáival lapunk hasábjain is gyakran szerepel, óhajtana a két hónapi szünidő tartamára valamelyik vidéki uric család gyermekei mellett nevelő tanítói állást elfoglalni. Megkereső leveleket kiadóhivatalunk is készséggel továbbítja.

Nyári táncestély Putnokon. A putnoki urikaszinó folyó hó 18-án a putnoki fürdőben zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A mulatság kezdete fél kilenc órakor. Belépti-díj 2 korona, családjegy 4 korona.

Dr. Terhes Sámuel új könyve. Lapunk szerkesztőjének „Történetek” című új kötete már sajtó alatt van és néhány nap alatt teljesen elkészül. A tíz ives kötet magában foglalja a szerzőnek újabb válogatott humoreszkjeit és ebeszéléseit. Előfizetési felhívások csak a vidékre lettek szétküldve, itt helyben magát a könyvet fogják széthordani és meg nem tartás esetén az visszautasítható. Megrendelhető a könyv a kiadónál, ifj. Rábel Miklós könyvkereskedőnél két korona előleges beküldése mellett. A könyv bolti ára két korona negyven fillér lesz.

A Csurgó-híd építése. A Csurgó-híd építése most már csakugyan befejezéséhez közeledik. A hid maga tulajdonképpen már készen van, most még a Csurgó forrásának levezetésére szolgáló alagesövek elhelyezése és a felásott uttest helyreállítása van hátra. Remélhető, hogy körülbelül egy hét alatt a forgalom a hidon keresztül újra megindul.

A szóbeli érettségi vizsgálatok a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban f. hó 21-én azaz kedden kezdődnek a vizsgálobizottság eörtekezeletével, melyen azt döntik el, hogy az írásbeli dolgozatok alapján kiket becsátanak szóbelire s kiket kell visszavetnőik.

A garamvölgyön átvonuló breznóbánya-
vereskői új vasutvonalat folyó hó 3-án felülvizsgálta a hivatalos bizottság, s a vasutat teljesen rendben találta.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: „Öz. Kubinyi Endréné szül. Mindszenty Cornélia mint hitves egy maga, nemkülönben a nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje illetőleg rokon felsőbümbi és deménfalvi Kubinyi Endre m. kir. pénzügyigazgatósági segéd titkár életének 73-ik, boldog házasságának 43-ik évében folyó évi június hó 10-én reggel 5^{1/2} órakor, hosszas szenvedés és a halotti szentségeknek ajátos felvétele után jobb létre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi június 12-én délelőtt 11 órakor a Mátyás-téri 399. számú házban a róm. kath. anya-szentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és Nyustyán a családi sírboltban eltemettetni fognak. Az engesztelő szent miseáldozatok a helybeli vártemplomban és Nyustyán f. hó 13-án reggel 7^{1/2} órakor fognak a Mindenhatónak bemutatatni. Beszterezbánya, 1904. évi június hó 10-én. A béke angyala lengjen drága porai fölött!”

Elfogott tolvaj. Megirtuk a multkor, hogy Kovács Mária eseléd leány ellen, ki Putnokon a gazdájától május elején több ékszert és értéktárgyat ellopott, kiadták a köröző levelet. Mint értesülünk a tolvaj e-elédet elfogták és a helybeli kir. törvényszék fogházába szállították.

Nyugtázás Szoyka Pál ur, a helybeli kir. járásbírószág által részére a Csordás János ur felperes terhére megírt napidíj címén 20 koronát küldött az „elfogott és munkaképtelen iparosok nyugdíj-alapja” javára, mely összeg átvételét köszönettel nyugtázom.

Kovács István, egyesületi pénztárnok.

A helybeli méntelepen az idén a szokottnál korábban beállott az élnékség. A fedeztetési állomásokról ugyanis már e hó 10-ikén bevonult a legénység s a ménekkel együtt 10-én bevonultak a mult évről elmaradt s az idén megtartott sorozáson bevett újonczok — mintegy 26-an — kik a losonezi 25. gyalogezrednél már négy héten át oktatásban részesültek. 14-én a 26 kiszolgált katonának, a kik már negyedévesek voltak, ütött a régóta epedve várt szabadulás órája, mert ok e napon „czibil-rubát” öltve hazamentek örömtől sugárzó arccal, boldogan.

A rimaszombati polgári olvasókör folyó hó 26-án saját könyvtárának gyarapítására a „Kis-erdőben”

nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona. Kezdeté délután 3 órakor.

Főgimnáziumi tornaestély. Folyó hó 11-én, szombaton este tartották meg a főgimnáziumi tornaestélyt. Az estély fél kilenczór kezdődött. Katonás rendben vonultak be a szép egészséges fiúk, tornatanáruk *Szigeti Benedek* Gyula vezetése alatt. Először a korláton mutatták be kiváló ügyességre valló gyakorlataikat, majd egy ütemes kurucz nótá kísérete mellett füzértáncot jártak, azután a nyújtón és gyűrűhintán tornásztak, majd a vívásban tett előhaladásukat mutatták be, végül pedig a korláton mutattak be egy szép együttes gyakorlatot a közönség általános tet szénsyilvánítása mellett. A tapsból természetesen legtöbb jutott Szigeti Benedek Gyulának, a ki ezt ugyanis mint kiváló tornász, ugyanis mint kitűnő mester egyaránt megérdemelte. A szépen sikerült estélyt táncmulatság követte, a mely egészen a késő éjjeli órákban ért véget.

Égészségügyi kimutatás. A vármegye tisztii főorvosának havi jelentése szerint a május hó 1-től, május hó 31-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedés: *Vörheny:* Turesok 1, Dobóca 1, Berzete 7 (megh. 2), Dornó 3, Hámosfalva 4 (megh. 1), Jólész 6 (megh. 1), K.-H.-Váralja 1, Nagyveszverés 1, Nagyszalabos 1, Pelsűcz 2 (megh. 1), Harkács 6 (megh. 4), Horka 7 (megh. 1), Lökösbáza 11, Ragály 1, Sánkfalva 3 (megh. 1), Szentkirály 3 (megh. 1), Rimaszombat 1. — *Kanyaró:* Szirk 15, Berzete 9 (megh. 2), Heneczok 20 (megh. 2), K.H.-Váralja 22. — *Hök hurut:* Telgárt 4, Sörg 1 (megh. 1) Zubogy 3. — *Difteritis:* Almágy 1, Czákó 1 (megh. 1) Jeszte 1, Dornó 1, K.H.-Váralja 2 (megh. 1), Lekenye 1, Lénártfalva 1, Ragály 1, Rozsnyó 1. — *Hasi hagymáz:* Szalocz 1, Aggtelek 1, Alsószuha 1, Hosszuszó 1. — *Fültömrigylob:* Dornó 18 — *Bárányhimlő:* Tornallya 4.

Anyakönyvi kimutatás A rimaszombati áll. anyakönyvi hivatalnál május havában a következők születések, házasságok és halálozások jelentettek be: Született 11 fiú, 5 leány. Ebből halva 1 leány. Házasságot kötött: ifj. Mács János és Balók Piroska egy vall., Morandi János és Biró Mária vegyes vall., Pesti Pál és Járossi Mária vegyes vall., Bobák Gusztáv és Lakatos Eleonóra egy vall., Klobány Antal és Kovács Mária egy vall., Melzer Viktor és Balogh Mária egy vall., Juhász István és Rohák Mária vegyes vallásuk. Elhaltak: Lőrincz András 5 hónapos, Klementik Margit 2 éves, Jónás Károly 36 éves, Terray Istvánné 48 éves, *Porteleki Kalocsai Kálmán 42 éves, Jedlovsky Sámuel 78 éves, Szabó Margit 14 éves, *Malinka István 26 éves, *Steiner Pál 4 hónapos, *Özv. Kiss Kálmánné 47 éves, *Özv. Oláh Andrásné 72 éves, legifj. Uhrin János 1/2 napos, Tepper Lőrincz 75 éves, *Török János 61 éves, Magasitz Erzsébet 5 hónapos, Kalocsai Rudolf 62 éves, *Erdőfi Alajos 6 éves, *Csizik György 74 éves, *Petrik Györgyné 45 éves, *Fruyák Zsuzsanna 1 hónapos, *Bartók Mihály 59 éves, Poprócsy Gyula 17 éves, *Gál Jánosné 29 éves, Klément Pál 15 éves, *Boltovan Lajos 6 hónapos, Kishonthy Gyula 74 éves, *Röszler Miklós 48 éves. A *-gal jelöltek részint a helybeli kórházban, részint az állami gyermekmenhelyen haltak el.

Felhívás.

Több ízben és alkalommal felhívtuk az iparosság figyelmét a Kamara által a folyó évben rendezendő tanoncz- és segédmunka-kiállításra, melyen részt vehet minden a Kamara kerületében (Borsod-, Gömör- és Kishont-) Hevesvármegyék) lakó iparostanoncz, segéd és gyári munkás. — E kiállítást a kormány és kamaránk anyagilag segíelyezi, a résztvevőkre semminemű anyagi teher sem fog hárulni. A legjobb munkák érnek, okmányok és jutalompenzekkel fognak honoráltatni.

Midőn behatoln kérjük, hogy a segédszemélyzetnek a kiállításban való részvételét lelkes buzditással biztositani sziveskedjék, egyuttal jelezsük, hogy a szükséges bejelentési iven és egyéb nyomtatványok a legközelebbi napokban fognak szétküldetni.

Miskolcz, 1904 június 13.

Radvány István s. k., Dr. Sugár Ignác s. k.
kir. tan., elnök. titkár.

A gömörmezei muzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke 1904. május havában.

Régi diszgombok, 6 drb, Stubenfoll Kálmántól.
Ézst, karneol és onix diszgombok, 28 darab, Fábry Jánostól.

Izso Miklós gyermek-fejszobra, Jakovecz Lajostól.
14 darab ezüstpénz Mátyás, Ulászló, II. Lajos és I. Ferdinand idejéből (az 1882 i m.-hegymegi leletből), Fábry Jánostól.

Évözeszközök juharfából faragva, Pazár Andornétól.
Domboru női arczkép gypszből, Molnár Gerőtől.
Régi olajlámpa, Széplaky Lajostól.
3 darab régi okirat, id. Gasko Jánostól.
2 darab régi okirat, uthy Antalnéltől.
Pro libertate 1704. Vajda Istvántól.
Régi elefántesont legyező, Liffner Kornéliától.
Pro libertate 1705. Madarász Páltól.
Gros. Arg Trip. 1594. Kern Adolftól.
A kegyes adományozóknak hálás köszönetet mond a megyei muzeum igazgatósága.

Számadás. A rimaszombati izr. nőegylet javára f. évi június hó 5-én tartott nyári táncmulatságon bevétel volt betézetésekből 242 kor. 50 fillér felülfizetésekből 377 " — " összes bevétel 619 kor. 50 fillér kiadás 172 " 62 "

tiszta jövedelem tehát: 446 kor. 88 fillér.
A rendezőség hálás köszönettel nyugtázta a következő szives felülfizetéseket: Dr. Lichtschein Adolfné 30 kor., dr. Cziner Miksáné 20 k., dr. Weinberger Rezső 19 k., dr. Bleier Leó 18 k., Braun Zsigmondné, Farkas Zoltán, Holländer Lajos 10—10 kor., Farkas Ábrahám, Hámos László, dr. Stern Jakab 9—9 kor., Dick Áron, dr. Krausz Gyula 8—8 kor., Frank Menyhért 7 kor., Gróssinger Miksa 6 kor., Jellinek Bertalan, Kohn József, Kosiner Vilmos, dr. Schvarcz Márk, Tepper Lajos, Weisz Dávidné 5—5 kor., Bornemisza Lászlóné, Csillag Mór, Diekmann László, Euyedy Miksa, Geduly Géza, Haas

Salamon, Klein Albert, Lefkovic Lajos, dr. Oppenheimer Ferencz, Samarjay Jánosné, Schweitzer Rezső, dr. Witt Sándor 4—4 kor., Blau Vilmos, Bródy Andor, özv. Gellmann Sámuelné, Gömöri Ede, Heksch Bertalan, Kohn Albert, Molnár József, Reisz József, Roth Géza, Spády Ferencz, Schweitzer Dávid, Zsigmond Elek 3—3 korona, Boczko Dániel, Braun Jenő, Dickman Jenő dr. Fráter Sámuel, Grünmann Armin, dr. Institutis Endre, dr. Kármán Aladár, Kerekes Móricz, Klein Mór, Kohn Albert, Kohn Mórné, Kohn Sámuel, Lang Vilmos, Lefkovic Ferencz, Lévai Izsóné dr. Marikovszkyne, Molnár Józsefné, N. N., Neuman Antai, Roth Ignác, Vályi Ferencz 2—2 kor., Altman Soma, Braun Gyula, Bródy József, Bródy Miksa, Erdős Mór, Fischer Bertalan, Fráter József, Gábris Barna, Gedeon János, Glücksthal Mór, Goldberger Sámuel, Gottlieb Armin, Groszmann Adolf, Haas Adolf, Haas Andor, Havas Márton, Holländer Géza, Hoselitz Salamon, Klein Jakab, Klein Lipót, Krausz Arnold, Krausz Bernát, Lang Aladár, Leicht Armin, Lichtmann Bpest, Miskolczy Lajos, Müllerné (Hacsava), N. N., Péter József, Rábely Miklós, Reichmann Ábris, Sebalk Sámuel, Schuihof Pál, Seidner Géza, Schwarz Pál, Spitzstein Salamon, Steiner Bernát, Steiner Lajos, Széplaky Lajos, Tandlich (Kokova), Tendrich Mihály, Tigermann Adolf, Tomay Alajos, Weinfeld Adolfné, Winter Farkas 1—1 kor. Morgenbesser Károly 60 fill., Domján, Dorka, Lissauer, Scheller 50—50 fillér, Kohn (Rbánya) 40 fillér.

A „Tompa“-szállodában
Gede István vendéglős kitűnő minőségű **putnoki ó-bort** — utczán át kimérve — literenként 30 krért árusít. 20—*

Korcsma bérbeadás.

Pálfalva község birtokossága tulajdonát képező korcsma, mely áll: **korcsmaház, 2 szoba, kamra, két istálló, állás, pincze, jégve-rem** és 9 hold belsőségből, **1905. január 1-től** több évre bérbeadó.
 Pálfalva, 1904. május 29.

Szőke István, bíró.

3—3

Hirdetmény.

2545. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Mács Lidiának** végrehajtónak **Mács Julianna** férj. **Kocsis Jánosné** végrehajtást szenvedő elleni 200 korona s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó Bátka községben fekvő s az alsó-bátikai 94. számú telekjegyzőkönyv 553. hrzi számú rétből a B. 8 alatti Kocsis Jánosné szül. Mács Juliannát $\frac{1}{4}$ -ed részben megillető jutalékra 164 korona; és

az alsó-bátikai 108. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—10. sorsz. alatt foglalt özv. Kocsis Jánosné szül. Mács Julianna külbirtokára és urbéri erdő. legelő illetményére 482 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1904. évi augusztus hó 30-ik** napjának délelőtti 10 óráját Alsó-Bátka községébe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 16 korona 40 fillér és 48 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt Igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállítva elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. **Veesz, kir. tsvzéki albiró.**

Gentry

legjobb csontlevélpapír.

Kapható:

Rábely Miklós

könyv- és papírkereskedésében Rimaszombat.

Készít:

meghívókat, eljegyzési és lakadalmi értesítéseket, mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkákat izlésesen és jutányos árban.

A rimaszombati conservgyár

részvénytársaság megvesz minden mennyiségben kerti- és erdei **szamóczát**, kerti- és erdei **málnát, zöld diót, meggyet, uri gombát és ringlót.** Felkéri a termelőket, hogy szobeli vagy írásbeli ajánlataikkal a gyárvezetőséget felkeressék. 2—4

Hirdetmény.

136—1904. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1904. évi 1576. számú végzése következtében **Dr. Rárósi Gyula** ügyvéd által képviselt **Dickmann testvérek** cég javára **Demeter József külső és Varga István** ellen 170 kor. n. s. járulékaik erejéig 1904. április 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2600 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: benzinmotor, lovak és tinók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1904. évi V. 109/2. sz. végzése folytán 170 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi február hó 8. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 90 korona 02 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Uzapanviton a helyszínen **1904. évi június hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1904. évi május hó 26. ik napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

1500. sz. — **Putnok** nagy község határában fekvő „Tetűsor“ dűlőre vonatkozó telekjegyzőkönyveknek az 1904. évi január 18-án kelt 15700—902 I. M. számú igazságügyi miniszteri rendelet értelmében történt kiigazítása befejezést nyervén, ezt a tornallyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság azon figyelmeztetéssel teszi közhírré, hogy mindazok, a kik a telekkönyv kiigazítási eljárás folyamán a tényleges birtokosok nevére felvett ingatlanokra nézve tulajdoni igényt nyelnek, hogy ebbeli igényüket 6 hónap alatt, a melynek utolsó napja **1905. január 10-ike**, az 1893. évi 19661. I. M. számú rendelet értelmében az illetékes birtokbírósnál tulajdoni per útján érvényesíthet; egyszersmind felhívotnak, hogy keresetüknek beadását az érintett záros határidőn belül a telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsek és igazolják, mert a hat havi hirdetményi határidő után indított vagy a telekkönyvi hatóságnál ezen határidőn belül be nem jelentett tulajdoni per annak a harmadik személynek, a ki időközben az illető ingatlanra vonatkozó nyilvankönyvi jogot szerzett, joghátrányára nem szolgálhat, —

továbbá felhívotnak mindazok, a kik az előző bekezdésben nem érintett eseten kívül az eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések vagy a bejegyzések átvitelének mellőzése következtében magukat jogaikban bármely irányban sértve vélik, e tekintetben a felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz ugyanazon határidő alatt nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltja után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg és az át nem vett bejegyzések utólagos átvitelét is csak ily jogkövetkezmény mellett követelhetik.

Tornallyai kir. bíróság mint tkvi hatóság, 1904. június 7-én.

Basilidesz, kir. albiró.

© Gánóczi gyógyfürdő. ©

Szepesmegyében a kassa—oderbergi vasut poprad—felkai állomástól és a gánóczi vasut megállóhelyről 20 percz alatt elérhető.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

A forrás 24° C. rendkívüli szénsavas, 60 löerejű **ujjonnan fűtéssel berendezett férfi- és női tükör-fürdők maszassal és zuhanyokkal.** Ajánlatos **reuma-, köszvény-, isias-gyomorhurutnál, emésztési bántalmaknál, vészegényeknél, ideggyengeségeknek, sőt izomhűdéseknek, görvélyes bántalmaknál és angolkórnaál.** Az utóbbinál felülmulhatatlan egyedüli.

Szobák napi ára 1 kor. 20 fillértől feljebb és jó ellátás a la Carté és table d'hôte heti pensio 20 kor. Prospektust vagy levélbeli megkereséseket díjtalanul küldi a fürdőgondnokság vagy az új fürdőtulajdonos

4—4 **WANIEK GYULA** Kassa.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöbirnevű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmazóli készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár rostait**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gözgépeket és gözkazánokat, szeszgyár-berendezéseket**, m. p.: **Henze-főzők, kavará készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, malom berendezéseket** stb. 1—6

➡ Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.** ➡
 Gazdasági gépeink képes, valamint öntődnék gyártmányait árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Rozsnyói vasas gyógyfürdő és hidegviz-gyógyintézet Rozsnyón (Gömörm.)

Vasas hidegviz-gyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyre a tenger színe fölött; a szelek ellen teljesen védett, kies fekvésű eszesomi völgyben, az 1290 méter magas Pozsáló vagy Ökörhegy alján, a várostól 20 percznyire. Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, föltűnően olcsó árak, vasut-, posta- és táviradaállomás, a várossal telefon-összeköttetés.

➡ **Elő- és utóidényben 30 százalék engedmény.** ➡

Nagy kirándulohelyek: dobsinai jégbarlang, aggteleki csepköbarlang, szadellői völgy, krasznahorkai var stb. Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

Dr. Hajosi Sándor, fürdőorvos.

a fürdőigazgatóság.
Feymann László, fürdőigazgató.

5—*